

Ob prazniku SOZD in 80-letnici Mestnega potniškega prometa je bila slavnostna seja delavskega sveta SAP-VIATOR. Ob tej priložnosti so predali namenu nadomestni objekt za operativno vodenje mestnega prometa. V njem so pridobili prepotrebne prostore tudi vozniki; čakalnica in čajna kuhinja sta zanje veliki pridobitvi. (Foto: F. Rozman)

TRADICIONALNO SREČANJE INVALIDOV LJUBLJANE V MOSTECU

Društvo invalidov Ljubljana-Siška je 14. septembra priredilo tradicionalno srečanje invalidov v Mostecu. Prireditelj je bila dobro organizirana in je zato tudi uspela. Poskrbljeno je bilo za okrepčilo, na voljo je bil celo partizanski golaž, za razpoloženje pa so skrbeli »Veseli Drenovci«. Tudi lovci na srečo so prišli na svoj račun, saj je bilo za srečolov nad 2.000 dobitkov. Srečanja so se udeležili celo nekateri težki invalidi, med njimi tudi 60-letna Franciška Dolinar, ki je vezana na voziček in je nepokretna, sicer oskrbovanka doma starejših občanov na Bokalcu. Bila je vesela in hvaležna društvu invalidov v Šiški, ki je poskrbelo in ji omogočilo obisk prireditelje, saj že več kot dve leti ni bila nikjer izven doma, je povedala. (Foto: I. Osolnik)

DELEGATSKI ŽAROMET

Delo družbenega pravobranilca samoupravljanja

Presekane nezakonite poti

Družbeno pravobranilstvo samoupravljanja, ki je organ za zaščito samoupravnih pravic in družbene lastnine, ima v zadnjem času vedno bolj polne roke dela. O njihovem delu in najpogostejših problemih, s katerimi se ukvarjajo, smo se pogovarjali z NADO KUMAR, pomočnico družbenega pravobranilca samoupravljanja Ljubljana.

V zadnjem času se vedno pogosteje ukvarjajo z različnimi samoupravnimi sporazumi, ki pod plaščem združevanja dela in sredstev skrivajo povečanje cen mimo veljavne zakonodaje. Ti samoupravni sporazumi nimajo elementov samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev, kot jih določa zakon o združenem delu. Tako v njih ni moč najti osnovnih elementov, kot na primer zneska, ki naj bi ga vsi, oziroma vsak udeleženec samoupravnega sporazuma, združil, nadalje načina in rokov za vračanje združenih sredstev in pravice do nadomestila za gospodarjenje, kakor tudi obveznosti in odgovornosti udeležencev pri prevzemanju skupnega rizika in podobnih elementov.

Prav tako ni spoštovan postopek za sprejem takih samoupravnih sporazumov o cenah. V teh »samoupravnih« (to naj bi sicer bili, pa niso) sporazumih lahko v zadnjih alineah zasledimo le odstotek povečanja cene proizvoda. Verjetno ni treba posebej razlagati, da gre v takih primerih za nezakonit način povečanja cene.

In prav s podpisom takega samoupravnega sporazuma je pogojena tudi dobava blaga, kar je v nasprotju z določili zakona o temeljnih poslovanja organizacij združenega dela na področju blagovnega prometa in storitev. (Naj omenimo samo enega takih samoupravnih sporazumov, ki ga je posredovala organizacijam združenega dela Šiške SOZD Slovenijaavto, DO Avtomerkur.)

V vseh takih primerih daje družbeni pravobranilec samoupravljanja organizacijam združenega dela predloge za ponovni preizkus samoupravnega sporazuma skladno z

zakonom o združenem delu in o tem obvesti republiški tržni inšpektorat, ker tako ravnanje pomeni tudi gospodarski prestop.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja Ljubljana zahteva tudi od medobčinske gospodarske zbornice za ljubljansko regijo, da posreduje take vrste samoupravne sporazume, da bo lahko ukrepal zoper nje.

V zadnjem času je družbeni pravobranilec samoupravljanja obravnaval tudi večje število posamičnih primerov s področja stanovanjske problematike. Delavci se pritožujejo tako glede sestave prioritete liste, češ da niso bili upoštevani vsi kriteriji iz pravilnika, kot tudi glede konkretne dodelitve stanovanj, predvsem tam, kjer niso upoštevali normativov, določenih v pravilniku. Število pritožb s tega področja se povečuje z vedno večjo stanovanjsko stisko, ker je stanovanj vse manj in jih ni mogoče dobiti oziroma kupiti. Zato bi morale organizacije združenega dela dejansko dosledno spoštovati sprejete pravilnike o dodelitvi stanovanj in stanovanjskih kreditov.

Zoper kršilce dogovora o delitvi osebnih dohodkov družbeni pravobranilec samoupravljanja še ni ukrepal. Glede na določila dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 je izvršne svete že zaprosil za podatke, katere so tiste organizacije združenega dela, ki niso spoštovale dogovora, vendar teh podatkov še ni dobil.

Ko bo podatke dobil, bo skupno z izvršnimi sveti tudi ukrepal zoper kršitelje, vendar ob upoštevanju vseh osnov in kriterijev, ki so določeni v 3. do 8. členu dogovora, nadalje ob upoštevanju sprejetih planov organizacij združenega dela in njihovega izpolnjevanja, kakor tudi kazalcev ustreznosti poslovanja ter vseh pogojev pridobivanja in stvarjanja dohodka.

Roža Erman

Prvo polletje v Litostroju

Nadaljevanje dinamične rasti

(ak) V času zaostrjenih pogojev gospodarjenja doma in v svetu, ob vse večjem pomanjkanju energetskih virov, kot tudi surovin za proizvodnjo, se lahko delavci Litostroja pohvalijo z izredno gospodarsko uspešnostjo. V prvem polletju je njihov celotni prihodek nominalno porastel za 34, dohodek pa celo za 45 odstotkov. Čeprav je njihov proizvodni program vezan na večletne proizvodne cikle, to izkazuje še vedno visoko realno rast. Na dobre polletne rezultate je vplival kar za 24 odstotkov povečan obseg skupne proizvodnje, čeprav so imeli v delu nekoliko zahtevnejše izdelke, glede na porabljen delovni čas pa je količina proizvodnje več kot za 15 odstotkov višja kot v istem obdobju lani. Ob tem velja omeniti tudi povečan prihodek izvoza, ki je kar dvainpolkrat višji, akumulacija pa je za 20 odstotkov višja. Vsi ti rezultati pomenijo nadaljevanje dobrih poslovnih rezultatov zadnjih let.

Doseženi polletni rezultati kažejo, da le-

tos lahko pričakujejo realno rast dohodka v primerjavi z lanskim letom za okrog 30 odstotkov. Povprečni osebni dohodek je bil 9.727 dinarjev, kar predstavlja normalno mejo v okviru panoge in tudi celotnega gospodarstva. Kazalci uspešnosti poslovanja pričajo o pravilni delitvi dohodka. Prav povečanje dohodkovne produktivnosti dela je podlaga doseženim rezultatom. Kazalci dohodka in čistega dohodka na delavca ter delež akumulacije v primerjavi z dohodkom in čistim dohodkom pa kažejo na boljše odnose. Svojevrstni problem so večje zaloge, ki povzročajo velike likvidnostne težave v tekočem poslovanju, vendar so ob sedanjih možnostih preskrbe z repromaterialom nujne.

Dobri polletni rezultati potrjujejo, da so v Litostroju navkljub izredno zahtevnim pogojem gospodarjenja uspeli doseči zelo dobre rezultate, kar jim je spodbuda za še uspešnejše delo. Odtod tudi prepričanje, da so na pravi poti stabilizacije.